

NOTENLEER

BASIS NOTENLEER VOOR TAIKO STUDENTEN

versie 03.05.2017

1. Maat

Een maat in de muzieknotatie is de ruimte tussen twee opeenvolgende verticale maatstrepen.

De meerderheid van onze taiko stukken hebben een vaste maatsort van 4/4. Dit betekent dat een maat de lengte heeft van vier kwart noten. Zo een maat omvat 4 tellen.

Vergeet niet dat er nog vele andere maatsorten bestaan, waar we hier niet dieper op in gaan.

Wanneer één of meerdere maten in z'n geheel moeten herhaald worden, worden ze tussen herhalingstekens geplaatst.

2. Noot

	Hele noot	Leeg bolletje zonder stokje	Duurt een ganse maat van 4 tellen. Zo past er dus maar 1 in een maat.
	Halve noot	Leeg bolletje met stokje maar zonder vlag	Lengte van 2 tellen. Zo passen er dus 2 in één maat.
	Kwart noot	Gevuld bolletje met stokje maar zonder vlag	Lengte van 1 tel of ¼ van een maat. Zo passen er dus 4 in één maat.
	8 ^{ste} noot	Gevuld bolletje met stokje en één vlag	Lengte van ½ tel of ½ maat. Zo passen er dus 8 in één maat.
	16 ^{de} noot	Gevuld bolletje met stokje en 2 vlagjes	Lengte van ¼ van een tel. Zo passen er dus 16 in één maat.

Voor slagen met de rechterhand, wordt het bolletje hoger of boven de lijn geplaatst, in vergelijking met de slagen met de linkerhand, waarvoor het bolletje lager of onder de lijn wordt geplaatst. Voor een dubbelhandige slag (links en rechts tegelijk) worden 2 bolletjes boven elkaar getekend aan dezelfde verticale streep.

Gepunte noten (met een puntje na het bolletje) worden met de helft van hun lengte verlengd.

Opeenvolgende 8ste en 16de noten binnen één tel worden vaak genoteerd met verbonden vlagjes om de notatie overzichtelijker en makkelijker leesbaar te maken.

Voor randslagen wordt het bolletje typisch vervangen door een x-kruisje.

Ook voor 'clicks' (wanneer we met beide bachi's tegen mekaar slaan i.p.v. op de trommel) wordt een x-kruisje gebruikt, maar dan meestal hoger genoteerd dan de overige noten en met de verticale streep naar beneden.

Voor muzieknotatie met meerdere trommels zijn er verschillende benaderingen. De partij van één speler kan verdeeld worden over één horizontale 'balk' per trommel. Of men gebruikt slechts één 'balk' met een verschillende vorm van noot per trommel.

3. Rust

	Hele rust (alternatief :)		Hele noot
	Halve rust (alternatief :)		Halve noot
	Kwart rust		Kwart noot
	8 ^{ste} rust		8 ^{ste} noot
	16 ^{de} rust		16 ^{de} noot

Wanneer geen horizontale lijnen (notenbalk) in de muzieknotatie gebruikt worden, kan men enkel uit de context van de ganse maat, een onderscheid maken tussen een hele rust (die in principe onderaan de horizontale lijn hangt) en een halve rust (die in principe op de horizontale

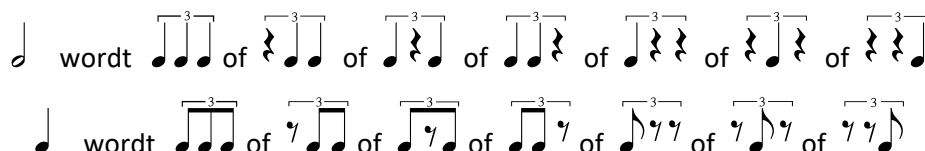

lijn ligt). In onze taiko partituren wordt daarom soms de aangegeven alternatieve notatie gebruikt.

Ook rusten worden, net zoals noten, met de helft verlengd wanneer ze gevolgd worden door een puntje.

4. Triool

Een triool is het gevolg van het verdelen van één tel over drie noten van gelijke lengte. Eén of meerdere noten kunnen vervangen worden door een rust. Een 'haak' (of boog) met het cijfer 3 boven (of onder) de 3 noten geeft steeds aan dat het om een triool gaat.

5. Dynamiek

- p = piano = stil
 - f = forte = luid
 - *cresc* = crescendo = geleidelijk luider worden (ook aangegeven door langgerekte <)
 - *decr* = decrescendo
 - *dim* = diminuendo
 - *acc* = accelerando = geleidelijk versnellen
 - *rit* = ritardando = geleidelijk vertragen
 - mp = mezzo piano = beetje stil
 - mf = mezzo forte = beetje luid
 - pp = pianissimo = heel stil
 - ff = fortissimo = heel luid
- } = geleidelijk stiller worden (ook aangegeven door langgerekte >)

6. Houding

- = open slagen
- = gesloten slagen met rustpunt beneden
- = gesloten slagen met rustpunt boven
- = beide armen tegelijk heffen in een rechte, verticale beweging
- = beide armen tegelijk heffen in een zachte, geleidelijke boog
- = open en hef daarna beide armen (meestal in 2 opeenvolgende tellen)
- = bachi wijst naar voor (meestal met aanduiding van de hand met R of L)

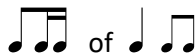
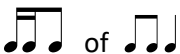
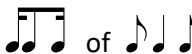

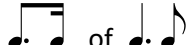
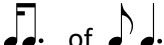
7. Kuchi shōga

Voor rechtshandige bachi slagen wordt typische *don*, *do*, *tsu*, of *ka* gebruikt, terwijl *kon*, *ko*, *ku* en *ra* voor linkshandige slagen gereserveerd zijn. Rusten worden meestal als *su*, *sa* of *mm* uitgesproken.

Don betekent typisch een diepe, aanhoudende klank vanuit het center van de taiko drum. *Do* vertegenwoordigt een korte slag zonder resonantie. *Doko*, *dogo*, of *doro* betekent twee opeenvolgende slagen kort na mekaar gespeeld — een rechts en de tweede links. *Tsu* vertegenwoordigt een stillere slag. *Tsuku* is de snelle opeenvolging van twee zachte *tsu* slagen — een rechts en de tweede links. *Ka* betekent een scherpe slag op de rand van de taiko drum of een hoger klinkende shime drum, en *kara* beschrijft afwisselende rechtse en linkse slagen.

	rechts / 1 ^{ste}	links / 2 ^{de}
lang	don	kon
kort	do	ko
stil	tsu	ku
rand of shime	ka	ra

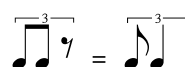

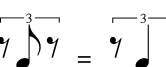

Don = Doko = Dkdk =
 (dondoko) Dondk = of Dokodon = of Jokate of Dokonko = of

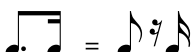

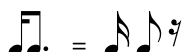

Donko = of Kodon = of .

Merk op dat wij de theoretische grondslagen van *kuchi shōga* met enige vrijheid hanteren.

8. Typische verwarring

Taiko drum slagen, zoals zoveel percussie, hebben geen uitgesproken duur waarbinnen de klank aanhoudt. We hebben – op enkele stukken na – niet de gewoonte om de klank van een slag na de aanslag te dempen. Bijgevolg produceert een taiko drum geen echte ‘lengte’ zoals bijvoorbeeld een orgel dat wel doet. Hierdoor kunnen bepaalde ritmes op verschillende maar analoge manieren genoteerd worden.

 =   =   =

 =   = =